

האגודה

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: נישואין (לח)

יד' אייר תשפ"ג 1473 (שנה כח')

ההפטרה: "והכהנים הלויים"
(יחזקאל מדי')

פרשת אבואר

"לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא בְעַמּוּיוֹ" (כא, א)

אמרות ה' אמרות טהורות, מצינו שעיקם הקב"ה שמונה אותיות ולא הוציא דבר מגונה מפיו (מדרש רבה) כשנתבונן בפרשה נראה שכל הציוויים בפרשה זו נאמרו בלשון "נסתר" - בגוף שלישי ולא בלשון נוכח, מפני שפרשיות אלו מדברות על דברים רעים כצרעת, זב... מזה נלמד שלא יאמר אדם לחברו דבר שיש בו משום קללה או גנאי בלשון נוכח וילמד לשונו לדבר בלשון נקיה.... (הדרה של תורה) קל וחומר בני זוג הבונים את ביתם וזקוקים להרבה רחמי שמים לפשר בין הפערים וקו המחשבה השונה שהרי כל אחד בא מבית שהרגליו שונים ובכל זאת הקב"ה שזווג ביניהם הביאם לדור בכפיפה אחת לכן חשוב שידעו לכבד את השוני ולא ילחמו בו ויאמרו את אשר על ליבם כשהם רגועים ובלשון נקיה.

"ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדור כפות תמרים וענף עץ עבות וערבי נזול"

ושמחתם לפני ה' אלוהיכם שלשת ימים" (כג, ב)

אפשר לפרש בדרך רמז: "פרי עץ הדור" - זהו האתרוג המשול ללב, "כפות תמרים" - זהו הלולב הדומה לעמוד השדרה, "וענף עץ עבות" - זהו ההדס הדומה לעיניים "וערבי נחל" - אלו הערבות הדומות לשפתיים. וכל אלו באים לרמז לנו על נישואי האיש עם האישה שכתוב "ולקחתם לכם" - ואין לקיחה אלא לשון נישואין. בא הכתוב ללמדנו כי בהנהגת הבית צריך להיות עם לב רחום, ישרים כלולב, לנהוג בעין טובה ולדון לכף זכות במידת האפשר את בן הזוג ולא למהר לשפוט לחובתו, לשבח ולומר מחמאות בשפתיים, והעושים כן יתקיים בהם "ושמחתם" - יזכו שתשרה השמחה במעונם.

בקשת הסליחה שהביאה לעידוך

גדלתי בבית דתי עם עוד אחים ואחות אחת, ומגיל קטן לא הסתדרתי עם אחותי. בגיל 13 בערך רבתי עם אחותי ואני אפילו לא זוכרת על מה רבנו ומאז הפסקנו לדבר. עברו להן ארבע שנים ורציתי להשלים איתה אבל זה לא הלך, תמיד היה משהו שדחה זאת עד שהיתה פעם אחת שממש רציתי, פניתי אליה אך נפגעתי ממנה ומאז בכל פעם שרציתי לנסות זה הרתיע אותי, פחדתי להיפגע שוב. הזמן חלף במהירות כששתינו לא נותנות לזמן לרפא את הקרע. שנה ועוד אחת, ועוד אחת, ועוד אחת, - ועוד עשר!! לאחר 14 שנים של ניתוק, יום אחד כשדיברתי עם חברתי וספרתי לה שאני מס' שנים בשידוכים ללא הצלחה היא השיבה: "תדעי לך שיש מצב שזה שאת לא מדברת עם אחותך, זה מעקב לך את השידוך כי היא מקפידה עליך". זה נכנס לי לראש והחלטתי שלפני יום כיפור אני פונה אליה.. לשבור את הקרח האדיר הזה. ניסיתי לפני כיפור לבוא לחדר שלה אבל שוב משהו עצר בעדי. ואז התחלתי לדבר עם הקדוש ברוך הוא, וביקשתי שיהיה בעזרי ושהכל יסתדר ושאני אשלים איתה. ידעתי שכשאנחנו נחזור לדבר, זה ודאי יעשה נחת להורים וקיוויתי שבזכות זה אזכה למצוא את הזיווג שלי. הגיע יום כיפור ואמרתי לעצמי, 'את חייבת לעשות את זה!!', התמלאתי אומץ וניגשתי אליה. מיותר לציין את סופו המשמח של הסיפור שלי: שבוע לאחר מכן הציעו לי הצעת שידוך, נפגשנו. הרגשתי את יד ההשגחה בכל צעד ושעל ונישאונו בשעה טובה ומוצלחת"

מחשבה חיובית רואה את הבלתי נראה, מרגישה את הבלתי מוחשי, ומשיגה את הבלתי אפשרי

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * לא לעיין בזמן תפילה * שקיעה 7:25-7:29 * סוף זמן ק"ש 8:30-8:33

כניסת שבת: 7:05 יציאת שבת: 7:56 יציאת שבת: 8:48

המסר שלמדתי: כמה הקדוש ברוך הוא אוהב את השלום!! בזכות השלום זכיתי למצוא את זיווגי.. בזכות השלום אפשר רק להרוויח!

מה' אישה לאיש

השקפת היהדות

סיפר הרב זמיר כהן שליט"א: פנה אלי ליעוץ בחזר שהיה נשוי חודשים אחדים והודיע שברור לו שעליו להתגרש כשהוא מסביר: "ענדה היא התנהגה בכבוד ובנתינה, אבל כעת היא גילתה את פרצופה האמיתי. היא תמיד צייתה לכל דרישותי ובקשותיי אף שהיו מופרזות וכעת לפתע היא מתעקשת על כל דבר ומסרבת למלא את בקשותיי ורק דורשת לעצמה מבלי להתחשב בצרכי כלל".

השבתי לו: "דווקא כעת היא גילתה את פרצופה הלא אמיתי, פרצופה האמיתי הוא התחשבות מלאה בך ובצרכיך, כיוון שבתחילה היא סמכה עליך שתדאג לכל צרכיה לכן עשתה הכל כדי להשביע את רצונך, אבל כשהיא גילתה שהתחנתה עם בעל שדואג רק לעצמו ואינו חושב עליה כלל, היא אמרה לעצמה 'אם אין אני לי מי לי!' והחלה להתנהג היפך מטבעה. לך לביתך ובמקום לחשוב מחשבות שכאלו, תקצין לצד השני ותעשה הכל רק למענה, ואל תבקש כמעט דבר למשך פרק זמן, ותחשוב עם עצמך כיצד לשמחה ולעשותה מאושרת, רק כך אולי תצליח לתקן את אשר קלקלת".....

בני זוג שנישאו זה לזו צריכים לזכור כי הקב"ה הוא שזיווג ביניהם ולכן זו ההתאמה הטובה ביותר עבורם, שהרי 40 יום קודם יצירתם יצאה בת קול משמים והכריזה בת פלוני לפלוני. ולכן גם כשנוצרים ויוכחים ביניהם אין זה אומר שהם אינם מתאימים, כי כולם בגדר לא מתאימים שכן "כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות".

הזוגיות לא נועדה לחבר את המתאימים זה לזו, תכליתה להפוך את הלא מתאימים למאושרים, שהזיווג הוא אמצעי להתאמת הדעות שלהם. במקום לראות בוויכוח גורם מרחיק יש להכיר בו כאתגר המעורר לפעולת צמיחה ולהתקרב. הכל תלוי איך מנהלים את הזיווג אם מתוך כבוד הדדי או להיפך ח"ו ובידינו הדבר!

הצלקת שהביאה לישועה!!!

מעשה שהיה

בחזר אחד שהיה מתמיד גדול בתורה ומוכשר מאד, הגיע לגיל השידוכים. אך היה דבר אחד שמנע ממנו למצוא את זיווגו ולבוא בברית הנישואין: על פניו היתה צלקת גדולה.

הבנות איתן נפגש הבחינו בגדלותו בתורה, טוב ליבו וכישרונותיו, ורבות מהן אף היו רוצות להינשא לו, אך הן לא יכלו לשאת את המחשבה כי הבעל לו ינשאו יהיה עם צלקת גדולה שכזו על פניו.

השנים חלפו והבחור עדיין לא מצא את זיווגו. הוא לא ידע מה לעשות, הרי הוא אדם טוב והגון, ירא שמיים וצדיק, וכי בגלל הצלקת שעל פניו לא יזכה להתחתן? בצר לו ניגש לרב קנייבסקי זצ"ל וסיפר לו את סיפורו, הרב הקשיב והבחור ביקש ממנו עצה. אמר לו הרב: "בפגישת השידוכים הבאה שלך, הדבר הראשון שתאמר לבחורה עימה אתה נפגש הוא מדוע נוצרה לך צלקת זו על הפנים".

הבחור היה מופתע מאד – כבר בתחילת הפגישה להסב את תשומת ליבה של הבחורה לצלקת שמונעת ממנו עד כה מלהתחתן?! אבל הרב קנייבסקי זצ"ל התעקש והבחור הסכים. והנה, הגיע העת בה נקבעה לו פגישה שידוכים נוספת. הוא התיישב מול הבחורה ופתח ואמר: "לפני הכל אני רוצה לספר לך מה זו הצלקת שיש לי על פניי ומהיכן קיבלתי אותה".

הבחורה היתה מופתעת מאד, אך הקשיבה לו והוא החל לספר: "לפני כמה שנים הלכתי בלילה ברחובות ירושלים כשלפתע שמעתי צעקות רמות, חיפשתי מהיכן מגיעות הצעקות וראיתי נערה צעירה בורחת מפני צעיר שרצה להזיק לה. מיד התחלתי לרוץ אחריו והצלחתי לקפוץ עליו.

בזמן הזה הנערה הצליחה להתחמק התוקף ולברוח, אני נאבקתי עימו כמה דקות ובשלב מסוים הוא הוציא חפץ חד ושרט אותי בפניי, הרגשתי שנוזל לי דם מהפנים ופינו אותי בבהילות לבית החולים, כך נוצרה לי הצלקת שעל פניי, סיים את סיפורו.

או אז הרים את עיניו וראה כי הבחורה שיושבת מולו בוכה. הוא נבהל, "מה קרה?", שאל.

"אני היא אותה הנערה שהצלת", ענתה לו בקול חנוק מדמעות. "שנים רבות רציתי לדעת מי הוא זה שהציל את חיי, ולא ידעתי היכן אמצא אותו, והנה כעת – אתה כאן מולי!".

ההלם הרב של שניהם התחלף בהזדה לבורא עולם, והדמעות - בשמחה, וברוך ה' הם זכו להקים בית נאמן בישראל.

הלכות הנהגות בין בני הזוג [א]

פינת ההלכה

א. האישה צריכה לכבד ביותר את בעלה (הרמב"ם הל' אישות פ"טו הל' כ) והבעל צריך לכבד את אשתו יותר מגופו (הרמב"ם סס הל' יט).

ב. ההבלגה של האיש והאישה בחיי הנישואין הינה אמצעי שחוסך הרבה ויכוחים ומריבות בחיי הזוגיות שביניהם (זוגיות עם רגש לרב מיוכל לסקר עמ' 40).

הסבר: שמונה מעלות יש בהבלגה: כובשת את היצר, משכינה שלום, גורמת להשראת השכינה, מתקנת את המידות, מטילה שלום בעולם, מכפרת עוונות, מסייעת לניצחון, מרוממת למדרגה גבוהה.

דוגמא ממעשה שהיה: מסופר על חסיד אחד שקיבל מחמיו שהיה אחד מגדולי האדמור"ם את זוג התפילין שלו כירושה. והנה הגיע חג הסוכות אמר החסיד לעצמו: במשך שבעת ימי חול המועד אין מניחים תפילין, אבל מצוות אתרוג בהידור אפשר לקיים. הלך ומכר את התפילין היקרות וקנה בדמיהן אתרוג מהודר ביותר. כשחזר הביתה ראתה אשתו שהוא במצב רוח מרומם ושאלה לפרש שמחתו, סיפר לה את כל אשר עשה והיא ברוב חמתה על מכירת התפילין היקרות נטלה את האתרוג ונשכה אותו, תוך שהיא גורמת לפסילתו. החסיד לא איבד עשתונותיו והחל לרקוד, אשתו חשבה שיצא מדעתו אבל הוא הסביר לה: "תפילין אין לי, ועכשיו גם אתרוג אין לי אבל את שמחת החג לא יצליחו לקחת ממני". מסופר שחמיו האדמו"ר נגלה אליו בחלום ואמר לו: "היה רעש גדול בשמים על שמכרת את התפילין בשביל חיבוב מצוה של אתרוג, אבל כשרקדת במקום לכעוס על פסילת האתרוג רקדו איתך גם המלאכים" (זוגיות עם רגש סס).

ג. בעל ואישה מותר להם להתווכח ולפעמים גם רצוי, שהרי ויכוח הוא בסך הכל שיחה בין אנשים בעלי דעות שונות המתכוונים לשכנע זה את זה עד שיגיעו לפשרה. והוא מסייע להעצמת הקשר ביניהם. אבל לריב אסור בשום אופן שריב פרושו וויכוח חריף ומלווה בכעס, התנצחות וקטטה, והוא כלי שמזיק מאוד לזוגיות ויוצר הרחקה ביניהם עד להיפרדות ח"ו.

הסבר: אמרו חז"ל (גמ' נרכות נח): כשם שפרצופיהם של בני אדם שונים כך דעותיהם שונות, והגישור בין דעותיהם של הבעל לאשתו נעשה ע"י ויכוח. (זוגיות עם רגש עמ' 40).

ד. הכללים בניהול ויכוח:

1. תפילה – תפילה לבורא העולם שישכין שלום ביניהם.
2. מועד הוויכוח- בזמן ששמחים ורגועים ולא כשנמצאים בסערת רגשות או בזמן לחץ.
3. טון דיבור- הצגת הטענות צריכה להיות בקול מתון ורגוע ולא בטון נוקשה. אין להרים את הקול או לדבר בנימה של כעס כיוון שגורמים לבן הזוג לסרב מלהכיר בטעותו.
4. הקשבה- בעת שבן הזוג מציג את טענותיו יש להתרכז בו, להביט לתוך עיניו ולהקדיש לדבריו את מלוא תשומת הלב והרצינות. בזמן הוויכוח לא מכינים קפה ולא עונים לטלפונים.
5. חזרה על הנאמר- כאשר מתבקש להשיב על טענות בן הזוג עליו לחזור עליהן ולהציגן שוב בטרם ישיב עליהן. **הסבר:** הניסיון מלמד כי בחלק גדול מהמקרים אנו משיבים על טענות שלא נאמרו, רק משום שלא ירדנו לסוף דעתו של בן הזוג, וכאשר חוזרים עליהם בקצרה מראה שהבנו ואנו משיבים עליהם.
6. סדר- אמרו חז"ל: חכם אינו נכנס לתוך דברי חברו (משניות אבות פ"ה מ"ז). בעת הוויכוח לא נכנסים לתוך דברי בן הזוג ולא קוטעים אותם. עלינו לאפשר לו לומר את דבריו במלואם למרות שבן הזוג השומע יודע בדיוק מה הוא מתכוון לומר.
7. מצב לאשורו- לא להעצים את הבעיה מעבר למה שהיא.
8. אין לתקוף את אישיות בן הזוג אלא את מעשיו בלבד.
9. לבד ללא נוכחים- חל איסור חמור לנהל ויכוחים ליד הילדים, ילדים אינם יודעים להבחין בין ויכוח לריב, עבורם כל דיון ער בין ההורים מהווה איום על שלמות ביתם. וילד אין לו בעולמו בטחון אלא בביתו ולכן וויכוחים מנהלים רק בארבע עיניים (זוגיות עם רגש עמ' 44-42).
10. להודות בטעות ולהתנצל- גדלות אדם נמדדת בין השאר על פי נכונותו להודות בטעותו. הגאווה הטבעית והחשש מיחס מזלזל מהסביבה יוצרים קושי רב לעשות כן. הודאה על טעות מפוגגת

מתחים ויוצרת אורה סלחנית ומפויסת. אל לבן הזוג לחשוש מלהפוך למזולזל בעיני בן הזוג השני בעקבות זאת שהי כל אדם לעיתים טועה, ואדרבא המודה על האמת מכובד ויקר הוא בעיני סביבתו (המדריך לנשואין מאושרים עמ' 96-95).

- ה. יש וויכוחים שהופכים לריב וזהו מצב שאסור שיקרה. לכן אנו מביאים את המאפיינים של ריב כדי שבני הזוג ידעו מתי הם גולשים והם חייבים מיד להפסיק :
1. כאשר מזכירים בוויכוח לגנאי את ההורים של אחד הצדדים או בני משפחה אף על פי שהם לא קשורים כלל לנושא המדובר (זוגיות עם רגש עמ' 40).
2. כאשר מערבים פיזית בוויכוח הורים, בני משפחה או חברים וכל אחד מצדד בבן הזוג השני, זה הופך לריב משפחתי [אם יש צורך מערבים רק יועץ נישואין תורני שלא מעורב רגשית בעניין] (מדריך לנישואין מאושרים) עמ' 96.
3. כשמשלבים בתוך הוויכוח הערות על תכונות אופי לקויות של בן הזוג שאינם קשורות לשורש הבעיה (זוגיות עם רגש עמ' 40).
4. כאשר במהלך הוויכוח עושה בן הזוג שימוש במידע רגיש שסיפר לו הצד השני כדי לנגח ולפגוע, באותו רגע הופך הוויכוח לריב. ראשית משום שיש בו הלבנת פנים שהיא איסור חמור ושנית משום שדבר זה פוגע יותר מכל באדם עצמו, מי שמנצל את חולשת בן הזוג שלו גורם לו להימנע מלשוחח איתו על רגשותיו וזהו חורבן הזוגיות ממש (זוגיות עם רגש עמ' 41, המדריך לנישואין מואשרים עמ' 40).
5. אסור להגיע לאלימות מילולית או פיזית, היות וזה אסור הלכתית, חוקית ומוסרית.
6. אין לשתוק ולהיות "ברוגז" – זוהי אלימות פסיבית הגורמת לאווירה קשה בבית ומביאה למצב כמעט בלתי ניתן לפתרון.
7. אין לאיים בגירושין וחלילה להעניש או למנוע בקשר הזוגי (המדריך לנישואין מואשרים עמ' 40).
8. אין להזכיר את "חטאי העבר" – הוויכוח יעסוק בקושי הקיים בהווה ואין לערב בו חשבונות מהעבר (זוגיות עם רגש עמ' 43, המדריך לנישואין מואשרים עמ' 68-64).
9. יש להימנע מלערוך "ועדת חקירה" מי אשם ומי צודק. יש לסייע לבן הזוג ולפתוח לו פתח ולקבל את הפיוס (המדריך לנישואין מואשרים עמ' 40).

הלכות ל"ג בעומר

- א. נוהגים להרבות שמחה ביום ל"ג בעומר שהוא יום ההילולא של רבי שמעון בר יוחאי (סי' תלג ס"ב בהרמ"א) ואין אומרים בו תחנון בתפילה (ס) [והוא הדין במנחה של ערב ל"ג בעומר (משנ"ב ס"ק ט)].
 - ב. יש נוהגים לערוך לימוד בליל ל"ג בעומר במנין וללמוד משבחי רבי שמעון בר יוחאי המפוזרים בש"ס ובזוהר הקדוש ומנהג יפה הוא (החיד"א צמורה אכזב אות רכג).
 - ג. נוהגים להדליק בל"ג בעומר מדורות ונרות לכבוד רבי שמעון בר יוחאי [בכל רחבי הארץ] (טעמי המנהגים עמ' רעב ס"ד).
- הטעם:** לפי שיום פטירתו של רבי שמעון בר יוחאי היה היום הארוך ביותר, ובאותו יום גילה את סודות הזוהר ולא היתה לשמש רשות לשקוע עד שסיים סודותיו שאז עלתה נשמתו למרום, וגם לרמוז על האש שהיתה שורה על הבית כל אותו יום פטירתו כמובא בזוהר הקדוש (ס).
- ד. מותר לשמוע שירים עם מוזיקה לכבוד התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי [בכל הארץ] כבר בליל ל"ג בעומר (תורת מועדים לגר"ד יוסף פסח פ"ב ס"כה, קיאור ילקו"י לגר"י יוסף ח"ב סי' תלג ס"ט).
- ה. לענין תספורת וגילוח :
- הספרדים:** נוהגים שלא להסתפר ולא להתגלח עד ל"ד בעומר (יום רביעי בבוקר (ש"ע סי' תלג ס"ב) לאחר נץ החמה (משנ"ב ס"ק י).
- האשכנזים:** נוהגים שלא להסתפר ולא להתגלח עד ל"ג בעומר בבוקר (הרמ"א סי' תלג ס"ב).
- ו. לענין נישואין:
- הספרדים:** נוהגים שלא לשאת אישה עד (ש"ע ס"א ס) ל"ד בעומר (יום רביעי בבוקר (חז"ע יו"ט עמ' קג-כג ילקו"י ס, תורת מועדים ס), לאחר נץ החמה (תורת מועדים ס).
- האשכנזים:** נוהגים שלא לשאת אישה עד ל"ג בעומר בבוקר (הרמ"א ס"א סי' תלג ס"א) ויש מהאשכנזים שמקילים מליל ל"ג (שני בלילה) (פסקי תשובות לגר"א מנלצוס סי' תלג ס"א תורת מועדים ועוד).

העלון לרפואתם השלמה של אורן בן כרמלה ומיכאל בן דוד ואסתתר בתוך שאר חולי ישראל

לעלון האיחוד דרוש מפיץ בהתנדבות לחלק מידי שבוע את העלונים לבתי הכנסת באזור ד' אשדוד

טל': 08-8644452 אתר העלון: alonhaihud.co.il דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com